

Extra informatie Rooise Streken 29 Kapellen en kruisen langs God's wegen

Bronnen

- Object Brabants Erfgoed van Heemkundekring 'De Oude Vrijheid' foto 'Hoeve Kruseik' van Ad van Esch
- Fietsroute Bankgeheimen van RCE, Stichting Streekfonds Het Groene Woud, Gemeente Sint-Oedenrode, Stichting De Boelaars Hoeve
- Foto 'Pools kruis' via Bert Verbakel van "Hoeve Strobol"

Het plastisch getal (alleen voor de echte liefhebbers)

Het plastisch getal is in de architectuur een speciale verhouding waarmee een hele reeks van met elkaar verbonden verhoudingen samenhangt. Deze verhoudingen vormen de grondslag van een verhoudingenleer, ontwikkeld door de priester en architect Dom Hans van der Laan (1904-1991). In navolging en als uitbreiding van het in een bepaald opzicht verwante gulden getal ϕ , wordt het plastisch getal vaak aangeduid met de Griekse letter ψ (psi). Het getal ψ voldoet aan de wiskundige vergelijking: $\psi^3 = 1 + \psi$. Het plastisch getal is de limiet van de verhouding van twee opeenvolgende termen in de rij van Padovan en de rij van Perrin. Het staat tot deze reeksen in dezelfde relatie als de gulden snede tot de rij van Fibonacci en de zilveren verhouding tot de Pellgetallen. Het plastisch getal is tevens het kleinste Pisotgetal. Zoals de gulden snede uitgedrukt kan worden als kettingwortel met vierkantswortels, zo laat het plastisch getal zich schrijven als kettingwortel met derdemachtswortels. De gulden snede is ook het uitgangspunt van de door Van der Laan ontwikkelde verhoudingsleer in de architectuur. De associatie met drie dimensies is uitgedrukt in de derde macht van ψ in de aan de gulden snede ontleende relatie. (voor de

bijbehorende wiskundige formules, zie Wikipedia > plastisch getal

Extra bronnen

Kruisbeelden zijn er in alle soorten

Wegkruisen of kruisbeelden waren en zijn er in allerlei vormen en van allerlei materialen:

1. Devotiekruisen; hier wordt gebeden bij ernstige ziekte of tijdens oorlogen en processies.
2. Moord- of Memoriekruisen; deze kruisen herinneren ons aan een moord of dodelijk ongeval.
3. Hagelkruisen; deze kruisen werden door de boeren geplaatst ter bescherming van hun oogst.
4. Missiekruisen; wanneer de paters Redemptoristen missie preekten plaatste men aan het eind een missiekruis.

5. Grenskruisen; deze, vaak kunststoffen kruisen, plaatste men aan de gemeente- of landgrenzen en aan de grenzen van grote landerijen.
6. Boerderijkruisen; bij grote boerderijen plaatste men die.
7. Pestkruisen; deze kruisen werden vroeger wel geplaatst ter bescherming tegen de pest.
8. Gevelkruisen; werden aan de gevel van boerderij of woning gehangen om bescherming over hun goed af te smeken.
9. Kerkhofkruisen; vaak centraal op het kerkhof geplaatst.
10. Marktkruisen; vaak geplaatst in grotere steden op de markt of op grote pleinen

Als materialen werd gebruik gemaakt van hout, gietijzer, smeedijzer, graniet, natuursteen, beton, bakstenen.

Informatiebord van Roois Cultureel Erfgoed (RCE) over de Kartuziers en de koorbank in Olland

Evangelie van Lucas, 34, vers 13-35: Emmaüsgangers (vertaling Statenbijbel)

13 En zie, twee van hen gingen op denzelfden dag naar een vlek, dat zestig stadiën van Jeruzalem was, welks naam was Emmaüs;

14 En zij spraken samen onder elkander van al deze dingen, die er gebeurd waren.

15 En het geschiedde, terwijl zij samen spraken, en elkander ondervraagden, dat Jezus Zelf bij hen kwam, en met hen ging.

16 En hun ogen werden gehouden, dat zij Hem niet kenden.

17 En Hij zeide tot hen: Wat redenen zijn dit, die gij, wandelende, onder elkander verhandelt, en waarom ziet gij droevig?

18 En de een, wiens naam was Kleopas, antwoordende, zeide tot Hem: Zijt Gij alleen een vreemdeling te Jeruzalem, en weet niet de dingen, die deze dagen daarin geschied zijn?

19 En Hij zeide tot hen: Welke? En zij zeiden tot Hem: De dingen aangaande Jezus den Nazarener, Welke een Profeet was, krachtig in werken en woorden, voor God en al het volk.

20 En hoe onze overpriesters en oversten Denzelven overgeleverd hebben tot het oordeel des doods, en Hem gekruisigd hebben.

21 En wij hoopten, dat Hij was Degene, Die Israël verlossen zou. Doch ook, benevens dit alles, is het heden de derde dag, van dat deze dingen geschied zijn.

22 Maar ook sommige vrouwen uit ons hebben ons ontsteld, die vroeg in den morgenstond aan het graf geweest zijn;

23 En Zijn lichaam niet vindende, kwamen zij en zeiden, dat zij ook een gezicht van engelen gezien hadden, die zeggen, dat Hij leeft.

24 En sommigen dergenen, die met ons zijn, gingen heen tot het graf, en bevonden het alzo, gelijk ook de vrouwen gezegd hadden; maar Hem zagen zij niet.

25 En Hij zeide tot hen: O onverstandigen en tragen van hart, om te geloven al hetgeen de profeten gesproken hebben!

26 Moest de Christus niet deze dingen lijden, en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan?

27 En begonnen hebbende van Mozes en van al de profeten, legde Hij hun uit, in al de Schriften, hetgeen van Hem geschreven was.

28 En zij kwamen nabij het vlek, daar zij naar toegingen; en Hij hield Zich, alsof Hij verder gaan zou.

29 En zij dwongen Hem, zeggende: Blijf met ons; want het is bij den avond, en de dag is gedaald. En Hij ging in, om met hen te blijven.

30 En het geschiedde, als Hij met hen aanzat, nam Hij het brood, en zegende het, en als Hij het gebroken had, gaf Hij het hun.

31 En hun ogen werden geopend, en zij kenden Hem; en Hij kwam weg uit hun gezicht.

32 En zij zeiden tot elkander: Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op den weg, en als Hij ons de Schriften opende?

33 En zij, opstaande ter zelfder ure, keerden weder naar Jeruzalem, en vonden de elven samenvergaderd, en die met hen waren;

34 Welke zeiden: De Heere is waarlijk opgestaan, en is van Simon gezien.

35 En zij vertelden, hetgeen op den weg geschied was, en hoe Hij hun bekend was geworden in het breken des broods.

Spreekwoorden en gezegdes met het woord kruis

De degens **kruisen** (=de strijd aangaan),
Kracht naar **kruis** (=door God is ook het zwaarste leed nog draagbaar)
Een **kruisje** is genoeg voor een boterham uit het vuistje (=voor een gewone broodmaaltijd moet niet te veel gebeden worden)
Ergens een **kruis** over maken (= ergens zand over gooien)
Ergens een **kruisje** bij zetten (=ergens attent op maken)
Niemand wil het **kruis** dragen (= iedereen probeert zijn leed te ontlopen)
Die het **kruis** heeft zegent zijn zelve eerst (= wie de gelegenheid heeft tot voordeel benut deze)
Het is **kruis** of munt, zei de non en ze trouwde de bankier (=een keuze voor het materiële kan ten koste gaan van het spirituele)
Het **kruis** nageven (=hopen dat hij vooral nooit meer weerkomt)
Iemand het **kruis** uit de broek vragen (= iemand helemaal uithoren)
Ieder huisje heeft zijn **kruisje** (=er mankeert overal wel iets)
Die één **kruis** ontloopt ontmoet er twee (= als je tegenslag niet kunt verdragen ben je dubbel getroffen als er iets misgaat)
Ieder moet zijn eigen **kruis** dragen (=ieder moet zijn eigen tegenslagen verwerken)

Onze Lieve Heer van het **kruis** bidden (= schijnheilig zijn)
Kruis noch munt hebben (=geen geld hebben)
Kruis of munt gooien (=ervoor loten)
Kruisjes achter de rug hebben (=tientallen jaren oud zijn)
Iemand aan het **kruis** nagelen (= iemand te schande maken/laten boeten)
Men draagt het **kruis** niet altijd op zijn rug (= niet iedereen loopt met zijn leed te koop)